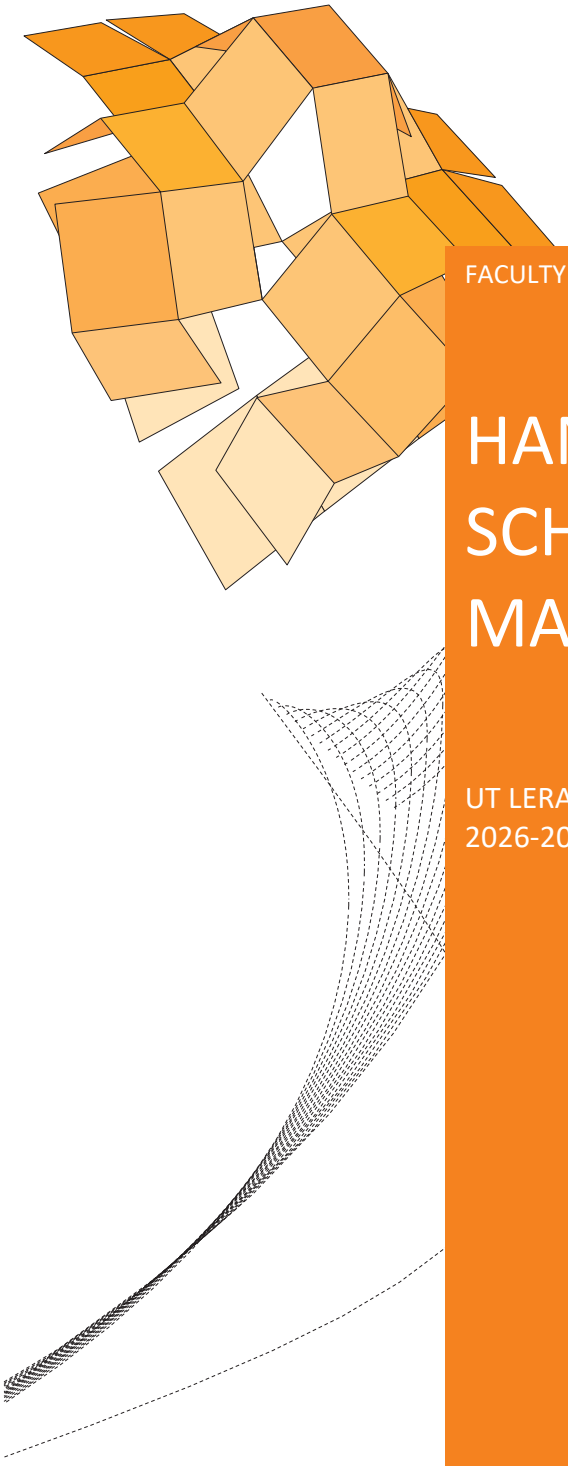

FACULTY OF BEHAVIOURAL, MANAGEMENT AND SOCIAL SCIENCES

HANDLEIDING SCHOOLPRACTICUM 2 MASTER

UT LERARENOPLEIDINGEN, VAKGROEP ELAN
2026-2027

INHOUD

1. INLEIDING 2
2. HET VERVOLG VAN DE STAGE 3
3. ONTWIKKELVERSLAG SP2-MASTER 5
3.1 INHOUD VAN HET ONTWIKKELVERSLAG SP2-MASTER 5
3.2 BEOORDELING SP2-MASTER 11
BIJLAGE 1. LEERDOELEN SP2-MASTER 12
BIJLAGE 2. TE REGELEN AAN DE START VAN JE STAGE 13
BIJLAGE 3. BEKWAAMHEIDSFORMULIER 14
BIJLAGE 4. BEOORDELINGSINDICATOREN SP2-MASTER 16

Toelichting

Deze handleiding wordt door masterstudenten en andere betrokkenen gebruikt voor de vervolgstage genaamd schoolpracticum 2 master (SP2) en is een aanvulling op de oriënterende stage genaamd schoolpracticum 1 (SP1). De handleiding bevat de nodige aanwijzingen en suggesties om je ontwikkeling tijdens de stage op een goede manier vorm en inhoud te geven. In deze handleidingen verwijzen we regelmatig naar de Gereedschapskist op Canvas.

Versie: 1 okt 2026

Gereedschapskist

In de Canvas-cursus '*Lerarenopleidingen*' →'*Gereedschapskist*' zijn documenten opgenomen waarnaar in deze handleiding verwezen wordt. Daarnaast vind je er extra ondersteunende materialen die erg nuttig kunnen zijn tijdens de stage.

1. INLEIDING

Welkom bij de lerarenopleiding van de Universiteit Twente. De lerarenopleiding omvat twee stages waarin jij je als student oriënteert op, en je bekwaamt in het beroep van leraar. Deze stages vinden meestal plaats op onze opleidingsscholen binnen een van de drie partnerschappen (AOS-ON, Part 2, PILOTS). Schoolpracticum 1 (SP1) was een eerste kennismaking met het lerarenberoep, om te ervaren of het werken in het onderwijs bij je past en om te ontdekken op welke vlakken je je nog zou moeten ontwikkelen om startbekwaam docent te worden. Je vervolgt nu je stage met Schoolpracticum 2 master (SP2-master). Met het goed afronden van deze stage, en de rest van de master EB (Educatie in de Bètawetenschappen), verkrijg je een eerstegraads bevoegdheid, waarmee je mag lesgeven in het volledige middelbare onderwijs (inclusief het beroepsonderwijs, de volwasseneneducatie en het praktijkonderwijs). Het merendeel van je stage zal in de bovenbouw van havo/vwo plaatsvinden.

Neem direct contact op met de school zodra je hun gegevens hebt ontvangen. Zorg ervoor dat alle benodigde formaliteiten worden geregeld, waaronder het invullen van de schoolpracticumovereenkomst (zie de gereedschapskist), het verkrijgen van toegang tot noodzakelijke ICT-systemen, en het regelen van de Verklaring Omtrent het Gedrag. Raadpleeg bijlage 2 voor een overzicht van te regelen zaken.

Tijdens SP2 bouw je voort op het actieplan dat je aan het einde van SP1 (of van SP2-minor als je eerder de minor Leren Lesgeven hebt gevolgd) hebt opgesteld. Wellicht heb je in de vorige stage ontdekt dat het lesgeven al best goed verloopt, of bleek juist dat je nog behoorlijk wat moet leren om adequate lessen te geven. In alle gevallen gaan we ervan uit dat je het maximale leerrendement uit SP2 probeert te halen. Je gaat onder andere de volgende activiteiten uitvoeren: Je verdiept de kennismaking met de school. Je observeert nogmaals enkele bekwame docenten. Je geeft zelfstandig volledige lessen. Je doet mee aan andere onderwijsactiviteiten. Je verdiept je eigen visie op het docentschap en je denkt na over vervolgstappen voor de verdere professionele ontwikkeling van je docentschap. Een heel palet van leerervaringen die allemaal bijdragen aan jouw groei als docent.

Waar je in SP1 wellicht nog her en der een les gaf in verschillende klassen, is het de bedoeling dat je in SP2-master echt de “hoofddocent” bent in één of twee klassen – je geeft idealiter een periode alle lessen aan deze klas(sen). Door zelf het merendeel van de lessen te verzorgen ervaar je hoe het is om verantwoordelijk te zijn voor de organisatie van de lessen en het leerproces van de leerlingen. Op deze manier bereid je je voor op een baan in het voortgezet onderwijs.
De stage heeft meerdere doelen:

- Je kunt zelfstandig lessen verzorgen.
- Je hebt een uitgebreid handelingsrepertoire op het gebied van (vak)didactiek en pedagogiek.
- Je kunt goed reflecteren en een plan opstellen voor zaken die je nog verder moet ontwikkelen.

Zie bijlage 1 voor een gedetailleerd overzicht van de leerdoelen van SP2-master.

Om jezelf tot startbekwaam docent te ontwikkelen, is het goed om regelmatig het *bekwaamheidsformulier* (bijlage 3) erbij te pakken, met je vakcoach en schoolopleider te bespreken hoe het gaat en om nieuwe doelen te stellen. Aan het eind van SP2 vullen je vakcoach (in samenspraak met de schoolopleider) en jijzelf vervolgens het bekwaamheidsformulier in als input voor de beoordeling. Er vindt bovendien een lesbezoek plaats door de vakdidacticus. Overleg met je vakcoach(es), vakdidacticus en eventueel je schoolopleider wanneer dit lesbezoek tijdens je schoolstage kan plaatsvinden. Jij neemt hiervoor ruim op tijd zelf het initiatief.

Begeleiders

Er zijn verschillende personen betrokken bij je stage:
Vakcoach(es): je dagelijkse begeleider(s) op school (leraren in het schoolvak waarin je lesgeeft).
Werkplekbegeleider = Vakcoach. Afhankelijk van de school wordt één van deze termen gebruikt.
Schoolopleider: begeleider van alle stagiaires/startende leraren op school.
Vakdidacticus: begeleider en opleider vanuit de Universiteit Twente (UT).
Stagecoördinator: aanspreekpunt op de UT met betrekking tot stageplaatsing.

2. HET VERVOLG VAN DE STAGE

Tijdens de stage ben je continu met je ontwikkeling bezig. Dit is een cyclisch proces waarbij je verschillende fasen doorloopt:

1. eigen leerdoelen opstellen
2. hierbij passende activiteiten uitvoeren
3. feedback verzamelen
4. hierop reflecteren

Elke reflectie leidt weer naar nieuwe leerdoelen. Deel je ervaringen met anderen en gebruik inzichten uit de literatuur die je verder helpen. Gebruik zoveel mogelijk tips, theorie en ervaringen uit de colleges om je ontwikkeling verder vorm te geven.

Naast het opdoen van ervaringen in de klas is het van belang verslag te doen van je stage, in een *ontwikkelverslag*. Het ontwikkelverslag heeft twee doelen. Ten eerste is het een instrument dat je helpt te leren, door je handelingen en de reflectie daarop te noteren. Ten tweede is het mede een onderbouwing voor de beoordeling van je stage. De eindbeoordeling van SP2 bestaat voor 50% uit het cijfer voor het ontwikkelverslag en voor 50% uit het cijfer voor de praktijk. Beide cijfers worden door de vakdidacticus gegeven, hoewel voor het praktijkdeel uiteraard in grote mate gebruikgemaakt wordt van de input van de vakcoach(es) en eventueel schoolopleider.

SP2-master heeft een omvang van 15 EC (420 uur). Je geeft **ongeveer 105 hele lessen** en zorgt dat je in SP1 en SP2-master samen minimaal 120 hele lessen van 50 minuten hebt gegeven (waarbij twee deellessen als een hele les tellen). Mocht de school waar je stage loopt andere lestijden hanteren, dan vindt er overleg plaats tussen jou en de vakdidacticus over het aantal lessen dat je dient te verzorgen. Hoewel de meerderheid van je lessen in de bovenbouw zal plaatsvinden is het ook belangrijk dat je in SP1 en/of SP2 uren in de onderbouw hebt gegeven om zo de doorlopende leerlijn te kunnen zien. Het zal per student en per school verschillen welke afspraken over aanwezigheid gemaakt worden. Als je 5EC per kwartiel lesgeeft dan ben je 4 dagdelen op de stageschool aanwezig. Je overlegt met de school over de exacte einddatum van je stage, kies daarbij een geschikt moment. Naast het observeren en verzorgen van lessen kun je deze tijd ook besteden aan voorbereiding, reflectie op (deel)lessen, intervisiebijeenkomsten op de stageschool, het maken van opdrachten en het schrijven aan je ontwikkelverslag. Op de donderdag ben je op de UT voor colleges, intervisie en samenwerking. De resterende tijd is o.a. voor voorbereiding, reflectie, het maken van opdrachten en het schrijven aan je ontwikkelverslag.
Plan met je begeleiders op school je SP2-lessen, waarbij je probeert om in één of twee klassen (vrijwel) alle lessen te geven gedurende je stage. Op die manier ervaar je de samenhang tussen verschillende lessen en het werken aan een doorlopende leerlijn. Idealiter verzorg je ook bij andere vakcollega's lessen. Andere vakcollega's kijken weer anders en geven weer andere feedback wat zorgt voor een rijke leeromgeving.

3. ONTWIKKELVERSLAG SP2-MASTER

Je beschrijft in het ontwikkelverslag je ontwikkeling tijdens het schoolpracticum (stage). Voor de uiteindelijke versie zijn de volgende aspecten belangrijk:

- Beschrijf alles wat je ziet/doet/leert vanuit jouw eigen perspectief. Schrijf dus in de ik-vorm.
- Zorg dat er in het verslag voor de lezer een rode draad duidelijk wordt, waaruit je leerproces/ontwikkeling in samenhang naar voren komt. Je leerproces maak je in meerdere cycli met de verschillende fasen zichtbaar. In het klein in een les maar ook over de lessen heen op leerdoelenniveau.
- Gebruik regelmatig literatuurverwijzingen om je keuzes en reflecties te onderbouwen.

De scholen hebben te maken met de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming), vaak de privacywet genoemd. In de gereedschapskist vind je enkele belangrijke gedragsregels hierover.

3.1 INHOUD VAN HET ONTWIKKELVERSLAG SP2-MASTER

Je levert je ontwikkelverslag op Canvas in voor je vakdidacticus. Denk eraan dat een verslag o.a. een titelblad, inhoudsopgave en paginanummering bevat. Let daarnaast op correcte Nederlandse spelling en grammatica en literatuurverwijzingen idealiter volgens APA-stijl. Je vakcoach(es) en schoolopleider ontvangen je ontwikkelverslag graag via de mail. **De deadline voor je ontwikkelverslag bespreek je met je vakdidacticus.** Je ontwikkelverslag bestaat uit zeven onderdelen. Hieronder worden deze onderdelen genoemd en wordt bij elk punt beschreven wat er van je verwacht wordt. Noteer per punt hoeveel woorden je hebt geschreven. Zie ook bijlage 4 voor de beoordelingsindicatoren van SP2-master.

1. **Inleiding** (ca. 500 woorden excl. tabel)

De opzet van het verslag mag je zelf bepalen, maar zorg ervoor dat je begint met een inleiding. Deze dient ook als leeswijzer voor het verslag. Hierin beschrijf je je verwachtingen en leerdoelen aan het begin van je SP2-stage. Eventueel beschrijf je in enkele zinnen je (aangepaste/ herziene) visie op het docentschap van SP1. Vervolgens geef je de lezer een kort vooruitzicht op hoe je leerproces in het verslag duidelijk wordt. Neem in elk geval een schematisch overzicht op van de lessen die je hebt gegeven. Vermeld daarbij waar de les over ging en tijdens welke les je een opdracht van VD of ADPO hebt uitgevoerd. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld de kolom “Inhoud + evt. uitgevoerde opdr. VD/ADPO”; zie als voorbeeld tabel 1.

Tabel 1. *Voorbeeld overzicht gegeven en geobserveerde lessen*

Datum	Lesuur	Klas	Tijd (gegeven (deel)les in min)	Inhoud + evt. uitgevoerde opdr. VD/ADPO	Rol (tijdens de les)
- -					
Totaal aantal lessen:					

2. **Verdiepende kennismaking met de school** (ca. 1000 woorden)

In SP1 heb je al een eerste indruk gekregen van het reilen en zeilen op een school. In SP2 loop je stage op een nieuwe school. Maak daarom opnieuw kennis met de school als geheel en leer de personen kennen die voor jou relevant zijn. Zo weet je bij wie je terechtkunt met vragen. Hiervoor kun je de vragenlijst uit de gereedschapskist opnieuw gebruiken.

Tijdens het vak Algemene Didactiek, Pedagogiek & Onderwijskunde zijn twee beroepsbeelden van de leraar besproken. Het beroepsbeeld van Snoek et al. (2017)[1] laat zien dat het leraarschap veel ontwikkelmogelijkheden kent. Het beschrijft vier kernactiviteiten: ontwikkeling van onderwijs, ondersteunen van leren van leerlingen, organiseren van onderwijs, ondersteunen van leren van collega's. Het beroepsbeeld van de academische leraar door de Universiteiten van Nederland (2025)[2] bouwt hierop voort en vertaalt dit naar zes profielen: Vakexpert, Begeleider, Onderzoeker, Leidinggevende, Impactmaker en Onderwijsontwikkelaar. Deze profielen geven richting aan hoe jij als leraar een betekenisvolle bijdrage kan leveren, binnen en buiten de school, steeds vanuit een onderzoekende houding.

In SP2 verdiep je je verder in de onderwijsomgeving door in te zoomen op één van de kwadranten van het beroepsbeeld. Dit kan bijvoorbeeld door meer kennis te nemen van de ondersteuningsstructuur van de school, het mentoraat of van een teamleider. Hierbij kunnen de voorbeeldvragen uit de gereedschapskist gebruikt worden. Beschrijf daarnaast waar je de meerwaarde ziet van een academische achtergrond/ onderzoekende houding voor dit kwadrant. Zo ontwikkel je zicht op de schoolomgeving en op je eigen professionele ontwikkeling als academische leraar.

Daarnaast verdiep je je in het partnerschap (AOS-ON, Part 2 of PILOTS) van de school:

- Wat is de visie van het partnerschap?
- Hoe komt deze visie tot uiting in de school en de begeleiding?

3. Observeren (ca. 1500 woorden)

In SP1 heb je lessen geobserveerd met nog weinig ervaring en amper vakdidactische en onderwijskundige achtergrond. In SP2 verwachten we dat je nu gerichter observeert vanuit je eigen interesses en leerdoelen en hierover ook overkoepelend reflecteert. Probeer daarbij waar mogelijk ook koppelingen te leggen met de literatuur, zoals artikelen en inzichten uit de colleges Algemene Didactiek Pedagogiek & Onderwijskunde en Vakdidactiek. Beschrijf per observatie: vanuit welk leerdoel je hebt geobserveerd, wat je hebt waargenomen en wat je hiervan hebt geleerd en wat je eventueel meeneemt naar je eigen lespraktijk.

Beschrijf in je ontwikkelverslag minimaal drie observaties en voldoe aan de onderstaande eisen:

- Minimaal één van de observaties is bij vmbo
- Minimaal één van de observaties is bij havo/vwo
- Minimaal één van de observaties is in de onderbouw
- Minimaal één van de observaties is in de bovenbouw

Indien het niet mogelijk is om aan elke categorie te voldoen met een observatie op je eigen school, regel dit dan bijvoorbeeld via een medestudent, of overleg hierover met je vakdidacticus.

Werk de observaties zo snel mogelijk uit voor je verslag, zolang de indrukken en ervaringen nog vers in je geheugen liggen. In de gereedschapskist staan observatieformulieren ter inspiratie.

[1] Snoek, M., De Wit, B., Dengerink, J., Van der Wolk, W., Van Eldik, S., & Wirtz, N. (2017). Een beroeps-beeld voor de leraar: over ontwikkelrichtingen en groei van leraren in het onderwijs. Utrecht: auteurs.http://www.beroepsbeeldvoordeleraar.nl

[2] Universiteiten van Nederland, (2025). *Beroepsbeeld van de academische leraar*. Universiteiten van Nederland. https://universitaireaanpaklerarentekort.nl/wp-content/uploads/2025/02/Beroepsbeeld-van-de-academische-leraar.pdf

Kijk na afloop van de observaties over de verschillende lessen en contexten heen. Geef een overkoepelende reflectie op wat je hebt waargenomen en geleerd. Welke overeenkomsten en verschillen zie je tussen de verschillende contexten (vmbo, havo/vwo, onder- en bovenbouw) vanuit je eigen interesses en leerdoelen? Kijk daarbij ook naar het creëren van een veilige, inclusieve en kansrijke leeromgeving. Wat hebben de verschillende observaties je geleerd? Welke inzichten neem je mee naar je eigen lespraktijk en hoe dragen deze bij aan je verdere ontwikkeling als docent?

4. **Ontwikkeling in de lespraktijk** (ca. 1500 woorden)

Tijdens SP2 ligt de nadruk niet op het maken van uitgebreide lesverslagen, maar op het zichtbaar maken en onderbouwen van jouw ontwikkeling als docent aan de hand van wat er in jouw lessen gebeurt. Waar het SP1-verslag vooral gericht was op het leren analyseren en beschrijven van afzonderlijke lessen, ligt in SP2 de focus op het geven van meerdere lessen, het ontwikkelen van steeds bewuster en doelgerichter handelen in de klas.

Aan het begin van de stage heb je leerdoelen opgesteld (en gedurende de stage heb je deze eventueel aangevuld), en hier ben je vervolgens mee aan de slag gegaan. In dit onderdeel van je verslag laat je aan de hand van minimaal zes concrete voorbeelden uit de lespraktijk zien hoe je je ten aanzien van deze leerdoelen hebt ontwikkeld. Laat hierbij al jouw leerdoelen (die betrekking hebben op lesgeven) minimaal één keer aan bod komen. Een concreet voorbeeld mag betrekking hebben op meerdere leerdoelen, en een leerdoel mag uiteraard vaker aan bod komen. Je beschrijft concreet wat je hebt gedaan en meegemaakt. Hierbij komen in ieder geval pedagogische en vakdidactische aspecten van de les aan bod. De voorbeelden vormen bewijsmateriaal voor jouw ontwikkeling als docent tijdens je lesgeven. Van minimaal één les wordt een volledig lesverslag, inclusief voorbereiding, lesmaterialen, lesverloop en reflectie; (zie hiervoor de handleiding van SP1), opgenomen in de bijlagen. Ook kunnen aanvullende lesvoorbereidingen en lesmaterialen worden opgenomen wanneer deze relevant zijn voor het zichtbaar maken of onderbouwen van jouw ontwikkeling.

Beschrijf bij de voorbeelden niet alleen wat je hebt gedaan, maar vooral waarom je bepaalde keuzes maakte, wat het effect daarvan was en wat je daarvan leerde. Verbind voorbeelden uit verschillende lessen met elkaar, zodat zichtbaar wordt hoe jouw handelen gedurende de stage zich heeft ontwikkeld. Maak waar mogelijk zichtbaar hoe je inzichten hebt gebruikt om je handelen in volgende lessen aan te passen. Welke inzichten leverden literatuur, evaluaties en feedback van onder andere begeleiders en intervisie op, en hoe heb je deze inzichten zichtbaar verwerkt in volgende lessen?
Bijvoorbeeld: in een eerdere les deed ik X, uit feedback, evaluatie of literatuur bleek Y, in een volgende les koos ik daarom voor Z, met als gevolg …

Een logboek waarin je na lessen kort ervaringen, observaties en leerpunten vastlegt, kan helpen om jouw ontwikkeling gedurende SP2 inzichtelijk te maken.

5. **Andere onderwijsactiviteiten** (ca. 1000 woorden)

Naast het lesgeven doe je veel andere ervaringen op, zoals deelname aan een conferentie, projectweek, vergadering, schoolfeest, leerlingbespreking, ouderavond, informatieavond en/of excursie. Een waardevolle activiteit die je sowieso tijdens deze stage als andere onderwijsactiviteit moet ondernemen, is een lesbezoek bij een medestudent op een andere school. Maak bij je keuze gebruik van je eigen interesses om je kijk op het onderwijs te verbreden. Denk bijvoorbeeld aan vmbo, gymnasium, speciaal onderwijs, montessorionderwijs, vrijeschool, enzovoort. Bespreek in het ontwikkelverslag het bezoek aan de andere school. Daarnaast bespreek je in het ontwikkelverslag één activiteit die het meest invloed op jou heeft gehad in detail (een andere activiteit dan in SP1). Beschrijf bij deze activiteit

je ervaring en beantwoord vragen zoals: Welke invloed heeft deze ervaring op je lespraktijk en/of kijk op onderwijs gehad? Wat kan je zelf gebruiken en waarom? Wat zou je zeker anders doen? Waar zou je je meer in willen verdiepen? De overige onderwijsactiviteiten (minimaal 2) benoem je puntsgewijs in drie à vier zinnen per activiteit.

6. Oriëntatie op Natuur Leven & Technologie (NLT) (ca. 1000 woorden)

Elke docent met een eerstegraadsbevoegdheid in één van de vakken aardrijkskunde (fysische geografie), biologie, natuurkunde, scheikunde, wiskunde, informatica en onderzoek & ontwerpen is automatisch ook bevoegd om NLT te geven, mits de bevoegde docent op de school opereert als lid van een multidisciplinair NLT-team. In deze opdracht oriënteer je je op het vak NLT en de NLT-vakspecifieke docentcompetenties. Je onderzoekt (a) wat het vak NLT inhoudt en (b) op welke manier NLT gegeven wordt, (c) in hoeverre het vak bij jou past en (d) welke bijdrage jij zou kunnen leveren aan NLT. Neem de uitwerking van de onderstaande drie onderdelen op in je ontwikkeldossier.

I. Breng in kaart hoe het vak NLT op je stageschool is vormgegeven. Om dit goed te kunnen doen woon je een aantal lessen NLT bij en interview je leerlingen en docenten. Als je zelf scheikunde geeft, interview je bijvoorbeeld de docenten biologie en natuurkunde. Uiteraard win je ook informatie in bij de toa en je vakcoach. Mocht jouw school geen NLT aanbieden, ga dan langs een andere school (bv van een medestudent) waar dat wel het geval is. De volgende vragen kunnen je op weg helpen:
   - Welke modules heeft de school gekozen en waarom deze selectie?
   - Wat is de gekozen didactiek en wat vereist dat van de competenties van een NLT docent (zie ook onderdeel III)?
   - Hoeveel contacturen zijn er per leerjaar?
   - Hoeveel docenten zijn bij NLT betrokken en welke modules geven zij?
   - Wat zijn de achtergronden van docenten die het vak geven?
   - Welke relatie bestaat er tussen de vakinhoudelijke achtergrond van de docent en het gekozen aanbod van modules? Hoe komen alle vakken (NA, SK, BI, WI, INF, O&O, AK) aan bod in het gekozen module-aanbod?
   - Wat is de leerlijn van de gekozen NLT-modules, bv als het gaat om vaardigheden of vakinhoud?
   - Beschrijf de ondersteuning door Technisch Onderwijs Assistenten; welke toa ondersteunt modules uit welk vakgebied?

II. Bekijk het NLT module-aanbod (https://www.verenigingnlt.nl/docenten/modules/). Gebruik gebruikersnaam “ELANstudenten” en wachtwoord “NLTwachtwoord” om meer details te zien.
Kies 7 vwo-modules **en** 5 havo-modules en bekijk deze op hoofdlijnen op context (onderwerp) en op betrokken schoolvakken (combinaties van BI, NA, SK, WIS, INF, O&O, AK). Je kunt modules kiezen die op school worden aangeboden of zelf kiezen. Vul de tabel aan op de manier zoals voor de voorbeelden is gedaan. De context haal je uit de inleiding van de module.

Module	havo/vwo	Context	NA	SK	BI	INF	O&O	AK
Bewust overwogen biertje	havo	Alcohol	x	x	x			
Aarde in evolutie	vwo	Evolutie, kringloop		(x)	x			x

Leg uit welke van de gekozen modules aansluiten bij je eigen vakkennis en achtergrond. Hierdoor ontstaat een afgewogen beeld van je eigen inbreng die vanuit die vakkennis in een NLT-team gegeven kan worden. Ook krijg je zo een goed beeld van welke vakkennis beter door andere collega’s

ingebracht kan worden en welke modules alleen of samen met één of meer collega's gegeven zouden moeten worden.

Het gaat om (a) je eigen kennis en vaardigheden in relatie tot die van anderen, en (b) kennis en vaardigheden die niet standaard bij BI, NA, SK, WIS, INF, O&O, AK (fysische geografie) aangetroffen worden. Waar nodig geef je aan op welke punten scholing gewenst is om een geselecteerde module te kunnen verzorgen.

III. In de gereedschapskist vind je een overzicht van specifieke aspecten van het geven van NLT. Gebruik dit overzicht als basis voor een korte reflectie op de vraag of NLT bij jou past en of je dit vak in de toekomst zou willen geven. Licht toe waarom je dit wel of niet zou willen. Veel van deze aspecten kom je ook tegen bij het geven van je monovak, maar bij NLT kunnen sommige aspecten een grotere of andere rol spelen. Betrek in je reflectie ook welke aspecten voor jou vanzelfsprekend zijn en welke je nog verder zou willen ontwikkelen.

7. Eindreflectie: bekwaamheid, visie en toekomst (ca. 1000 woorden)

In deze afsluitende reflectie kijk je terug op jouw ontwikkeling gedurende de gehele SP2-stage en vooruit naar jouw verdere ontwikkeling en mogelijke toekomst in het onderwijs. Tijdens de SP2-stage heb je vanuit verschillende onderdelen van de stage, ervaringen en inzichten opgedaan. Betrek in deze eindreflectie de stage als geheel en kijk verder dan alleen je ontwikkeling in lesgeven. Het gaat niet om het opnieuw beschrijven van concrete lessen of ervaringen, maar om het trekken van conclusies: in hoeverre heb je je leerdoelen bereikt, waar sta je nu en wat betekent dit voor jouw verdere ontwikkeling en visie op het docentschap?

Begin met de leerdoelen die je aan het begin van SP2 hebt geformuleerd. Zet deze kort op een rij en geef per leerdoel aan in hoeverre je dit hebt bereikt: behaald, gedeeltelijk behaald of nog in ontwikkeling. Licht je beoordeling kort toe en beschrijf wat je nog nodig hebt om een leerdoel verder te ontwikkelen. Koppel deze terugblik aan het *bekwaamheidsformulier* (bijlage 3). Vul het formulier zelf in en laat het ook invullen door je vakcoach en/of schoolopleider. Bespreek de resultaten, met name de verschillen, met hen. Voeg een samenvatting van die bespreking toe aan je ontwikkelverslag. Ga in op elk van de aspecten: vakinhoud, pedagogiek en klassenmanagement, (vak)didactiek en professionele houding. Plaats de ingevulde formulieren in de bijlage. Er is ook een interactieve pdf-versie aanwezig in de gereedschapskist.

Reflecteer vervolgens op wat jouw ontwikkeling tijdens SP2 betekent voor jouw visie op docentschap. Wat voor docent wil jij zijn en wat vind je daarin belangrijk? Besteed ook aandacht aan inclusief onderwijs. Welke voorbeelden van inclusief handelen of mogelijke bias heb je tijdens je stage bij jezelf waargenomen? Welke bewuste keuzes heb je zelf gemaakt om bij te dragen aan een veilige (en kansrijke) leeromgeving? Welke ontwikkelpunten zie je hierin nog voor jezelf?
Verbind je visie met inzichten die je tijdens SP2 hebt opgedaan. Het gaat hier om de betekenis die je aan je ervaringen geeft: wat heeft je kijk op het docentschap bevestigd, veranderd of aangescherpt?

Beschrijf tot slot hoe je op dit moment kijkt naar een toekomst in het onderwijs. Wil je als docent verder, twijfel je nog of kies je bewust voor een andere richting? Licht je keuze of twijfel toe vanuit wat je tijdens SP2 hebt ervaren en geleerd. Beschrijf wat deze keuze betekent voor de ontwikkeling die je hierboven hebt beschreven en welke inzichten uit SP2 je meeneemt naar je verdere loopbaan.

Richtlijnen voor het gebruik van generatieve AI

Als toekomstig docent is het belangrijk dat je leert omgaan met nieuwe technologieën, waaronder generatieve AI. Deze tools kunnen je werk efficiënter maken en je didactische vaardigheden versterken. Het kan daarom zinvol zijn om de mogelijkheden van AI op een professionele en ethische manier te verkennen. Uiteraard zijn er ook veel goede redenen om AI-hulpmiddelen niet te gebruiken.

Onze uitgangspunten voor verantwoord gebruik van AI-hulpmiddelen zijn:

1. Eigenaarschap en verantwoordelijkheid. Jij bent altijd de expert en eindverantwoordelijk voor de kwaliteit en inhoud van je werk. AI is een hulpmiddel, geen vervanging van jouw professionele oordeel.
2. Integriteit en authenticiteit. Het werk dat je inlevert, laat een reflectie van jouw persoonlijke ontwikkeling, kennis en vaardigheden zien. Plagiaat via AI is, net als andere vormen van plagiaat, niet toegestaan.
3. Transparantie. Wees altijd open en duidelijk over hoe en waarom je AI hebt ingezet. Dit hoort bij een professionele en academische houding.

Wanneer je AI hebt gebruikt, vermeld dit in je verslag of uitwerking. Dit doe je als volgt:

- Verantwoording: Neem, als je AI hebt gebruikt, een korte paragraaf op waarin je specificeert welke tool je hebt gebruikt en voor welk doel. Bijvoorbeeld:

"In de voorbereiding van de les beschreven in hoofdstuk 2, heb ik ChatGPT 4.0 gebruikt om te brainstormen over drie mogelijke werkvormen voor het introduceren van het begrip 'versnelling'. De uiteindelijke keuze en uitwerking van de werkvorm is mijn eigen verantwoordelijkheid."

- Documentatie: Bewaar het volledige chatverloop. Desgevraagd moet je kunnen laten zien welke prompts je hebt ingevoerd en welke antwoorden de tool heeft gegeven.
- Bronvermelding: Verwijs volgens de APA-richtlijnen naar de gebruikte tool, bijvoorbeeld:

OpenAI. (2023). ChatGPT (24 mei versie)[Large language model]. Geraadpleegd op 12 september 2025, van https://chat.openai.com

- Niet-gebruik-statement: Als je voor geen enkel onderdeel gebruik hebt gemaakt AI-tools, schrijf dan aan het einde van je verslag:

“Bij het schrijven van dit ontwikkelverslag heb ik voor géén van de onderdelen gebruikgemaakt van AI-tools.”

3.2 BEOORDELING SP2-MASTER

Het eindcijfer van SP2 bestaat voor 50% uit het cijfer voor de praktijk en voor 50% uit het cijfer voor het ontwikkelverslag. Beide cijfers worden door de vakdidacticus gegeven.

Het **praktijkcijfer** (50%) wordt bepaald op basis van het lesbezoek, de ingevulde bekwaamheidsformulieren (bijlage 3) en een overleg met de vakcoach en/of schoolopleider over de gehele stage. Voor het praktijkdeel wordt in grote mate gebruik gemaakt van de input van de vakcoach(es) en schoolopleider. Het praktijkcijfer wordt berekend aan de hand de deelcijfers en de wegingsfactoren (tabel 2) en op één decimaal afgerond. Alle vier aspecten moeten bij afronding van de SP2-stage voldoende zijn om een bevoegdheid te kunnen halen.

Tabel 2. Beoordelingstabel praktijkcijfer

Aspecten	**Weging**
Vakinhoud	1
Pedagogiek & Klassenmanagement	2
(Vak)didactiek	2
Professionele houding & Algemene vaardigheden	1

Het cijfer voor het **ontwikkelverslag** (50%) wordt vastgesteld op basis van de verschillende beoordelingsindicatoren in bijlage 4. Tabel 3 toont de onderdelen en hun wegingsfactoren. Het uiteindelijke cijfer voor het ontwikkelverslag is het gemiddelde cijfer van de vier onderdelen, afgerond op één decimaal. Als een onderdeel van het ontwikkelverslag niet ten minste aan de criteria voor een voldoende voldoet, krijgt het een 5 als beoordeling. Onderdelen kunnen in een tweede poging worden aangevuld of verbeterd. Voor een onderdeel waarvoor twee pogingen zijn gedaan, geldt het hoogste behaalde cijfer. Aan het eind moeten alle inhoudelijke onderdelen van het ontwikkelverslag (dus alles behalve “algemeen”) voldoende zijn, en het cijfer voor het ontwikkelverslag moet na correctie van onderdeel algemeen ook nog voldoende zijn.

Tabel 3. Beoordelingstabel ontwikkelverslag

Onderdeel	**Weging**
Algemeen[3]	voldaan
1. Inleiding	voldaan
2. Verdiepende kennismaking	voldaan
3. Observeren	1
4. Ontwikkeling in de lespraktijk	1
5. Andere onderwijsactiviteiten	voldaan
6. Natuur Leven & Technologie	voldaan
7. Eindreflectie	1
Onderbouwing en verantwoording	1

Halverwege de stage is er de mogelijkheid om onderdelen van het verslag optioneel tussentijds in te leveren: inleiding, verdiepende kennismaking met de school en observeren. De inleiding krijgt formatieve feedback. De verdiepende kennismaking en observatie worden beoordeeld. Daarnaast kan een eerste uitwerking van Ontwikkeling in de lespraktijk, tussentijds met de vakdidacticus worden besproken om gerichte feedback te krijgen op de manier waarop de ontwikkeling gedurende de stage zichtbaar wordt gemaakt. De deadline voor deze tusseninlevering is in overleg met je vakdidacticus.

Deadline eindverslag
Het ontwikkelverslag wordt in principe uiterlijk binnen twee weken na de laatste gegeven les ingeleverd. De exacte inleverdatum wordt vroegtijdig in overleg met de vakdidacticus vastgesteld. Het initiatief om deze datum tijdig af te stemmen ligt bij de student. Lever als bijlage en bewijsstuk ook het lesverslag van het lesbezoek door de vakdidacticus in.

[3] Er kan een cijfercorrectie worden uitgevoerd naar aanleiding van de algemene punten uit bijlage 4 van maximaal -0,5.

BIJLAGE 1. LEERDOELEN SP2-MASTER

Tijdens de stage werk je aan het behalen van de leerdoelen, die gericht zijn op het verwerven van je startbekwaamheid. Deze leerdoelen vormen de praktische uitwerking van de eindtermen die gelden voor de minoropleidingen. De leerdoelen van SP2 zijn als volgt:
Aan het eind van de cursus kan je…

1. … je positie bepalen ten opzichte van alles dat gebeurt op een school. Te denken valt aan de schoolregels, zorgstructuur, vakgroepenstructuur, organisatie met toa's, pedagogisch-didactisch klimaat, etc.
2. … verscheidene methoden inzetten uit het handelingsrepertoire van bekwame docenten op het vlak van didactiek en pedagogiek en deze koppelen aan de theorie van Algemene Didactiek Pedagogiek & Onderwijskunde en vakdidactiek.
3. … benoemen en vanuit ervaring reflecteren op wat er allemaal komt kijken bij het beroep van een docent (waarbij te denken valt aan aspecten op het gebied van pedagogiek, didactiek, klassenmanagement, mentorschap, toetsing, onderwijsontwikkeling, professionalisering en samenwerking).
4. … je eigen visie op het beroep van docent en het lesgeven in je vak formuleren waarbij je je visie vanuit SP1 uitbreidt en verdiept.
5. … op basis van eigen ervaringen je niveau onderbouwd inschatten.
6. … onderbouwd benoemen op welke vlakken je je nog moet ontwikkelen om je verder te professionaliseren in je docentschap en hier een actieplan voor opstellen.
7. … functioneren als startbekwaam docent, overeenkomstig met de minimumeisen zoals vastgelegd in de landelijk bekwaamheidseisen.
8. … benoemen op welke manier het vak NLT bij jou past en welke bijdrage jij kan leveren aan dat vak.
9. … bepalen wanneer en hoe je advies aan collega's of andere deskundigen kan vragen en geven; gebruikmaken van methodieken voor professionele consultatie en leren, zoals supervisie en intervisie; en daarbij ook grenzen te bewaken.

BIJLAGE 2. TE REGELEN AAN DE START VAN JE STAGE

Om je stage optimaal te laten verlopen is het nodig en nuttig om goede afspraken te maken. Jij bent zelf verantwoordelijk voor je stage. Zorg dat je je zaken op orde hebt en stap op je begeleiders af als je denkt dat het anders kan of moet.

De volgende punten zijn in ieder geval van belang:

- Maak zo snel mogelijk een afspraak met je schoolopleider en/of vakcoach voor een eerste bezoek. Het liefst al vóór de zomervakantie. Wissel e-mailadressen, telefoonnummers en roosters uit. Misschien kun je al boeken krijgen. Ook de ICT service kan je proberen te regelen.
  Roosters zijn voor de vakantie bij de meeste scholen nog niet bekend, ook wisselen ze in de eerste weken nog veel.
- Maak afspraken over je aanwezigheid op school tijdens de lerarenopleiding-introductieweek (de eerste week van het nieuwe academisch jaar). In deze week ben je op de UT op maandag, dinsdag en donderdag en kun je alleen op woensdag en vrijdag naar de stageschool. De andere weken ben je alleen donderdag op de UT.
- Vul de schoolpracticumovereenkomst voorafgaand aan de stage in, te vinden in de gereedschapskist onder 'Algemeen'. Zorg dat jouw handtekening én die van een vertegenwoordiger van school (bij voorkeur de schoolopleider, anders een teamleider) aanwezig is. Je mailt de ondergetekende overeenkomst naar internshipcoordinator-bms@utwente.nl. Na ondertekening door de UT ontvang je de overeenkomst per e-mail retour. Stuur de door alle 3 partijen ondertekende overeenkomst vervolgens naar je school met een CC aan het secretariaat van de lerarenopleiding (secretariaat-elan@utwente.nl). Het is pas toegestaan om voor de klas te staan nadat het contract geregeld is!
- Vraag een VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag) aan indien de school dit vraagt.
- Maak, zodra je stageloopt op school, kennis met de medewerkers die een rol spelen in jouw schoolpracticum. Maak naast je schoolopleider en vakcoach in ieder geval ook kennis met de onderwijsassistent, andere leden van de sectie en de schoolleiding. Wijs ze op de website waar de stagehandleiding staat (www.utwente.nl/nl/lerarenopleidingen/handleidingen).
- Stel je voor aan al je nieuwe tijdelijke collega's, bijvoorbeeld door een A4'tje met foto waarop je jezelf kort introduceert op te hangen in de personeelsruimte.
- Regel de toegang tot de lesmethode(s) waarmee je gaat werken (boeken, inlogcodes, etc.). Doe het bovenstaande ook al voorafgaand aan de zomervakantie, zodat je in de introductieweek van de minor en in de eerste schoolweek al direct gebruik kunt gaan maken van de lesmethode.
- Stel met je schoolopleider en/of vakcoach een planning voor het schoolpracticum op. De planning bevat ten minste één keer per week een coachingsgesprek met de vakcoach en/of schoolopleider.
- Maak goede afspraken met de begeleiders (vakcoach en schoolopleider) over wat je tijdens de stage bij hen moet inleveren (bijvoorbeeld lesvoorbereidingen en/of weekjournaals).
- Vraag naar belangrijke bijzonderheden van leerlingen. Bespreek met je vakcoach of mentor of er relevante zaken zijn over leerlingen in jouw klas (bijv. gescheiden ouders, diabetes, faalangst). Soms is er een overzicht; zo niet, vraag er actief naar. Dit helpt je lessen passend af te stemmen.
- Informeer bij de schoolopleider of en wanneer er intervisiebijeenkomsten en reflectiegesprekken zijn en neem deze op in je planning, zodat je hieraan kunt deelnemen.
- Zorg dat je de namen van de leerlingen zo snel mogelijk kent. Vraag om fotolijsten en/of klassenplattegronden.

BIJLAGE 3. BEKWAAMHEIDSFORMULIER

INSTRUMENT OM JE VAARDIGHEID IN DE PRAKTIJK IN KAART TE BRENGEN

Onderstaande rubric wordt aan het eind van SP2 gebruikt om je vaardigheid op de vier aspecten *vakinhoud*, *pedagogiek & klassenmanagement*, (*vak)didactiek* en *professionele houding* in kaart te brengen. Je vakcoach (in samenspraak met de schoolopleider) geeft per aspect een beoordeling op alle indicatoren, samen met een overkoepelende tekstuele toelichting op jouw huidige vaardigheden en mate van beheersing. Bij elke indicator wordt het beheersingsniveau aangegeven met één van de volgende symbolen: -- = nog niet beheerst, - = gedeeltelijk, + = voldoende, ++ = sterk. Dit instrument wordt (samen met het lesbezoek en het ontwikkelverslag) door de vakdidacticus gebruik als input voor het vaststellen van de beoordeling van je stage.

Vakinhoud	--	-	+	++
1. De student staat boven de stof, heeft overzicht over achterliggende structuren en overkoepelende concepten en kan relaties hiertussen leggen				
2. De student straalt enthousiasme voor het vak uit en is een goed rolmodel voor leerlingen als vakexpert				
3. De student is consequent en correct in het gebruik van vaktaal/terminologie				
4. De student kan de relevantie van de stof aannemelijk maken (voor o.a. praktijk, vervolgopleiding en persoonlijke ontwikkeling)				
Toelichting:				
Pedagogiek & Klassenmanagement	--	-	+	++
1. De student zorgt voor een veilige werksfeer, waarin leerlingen zich durven te uiten en ze fouten mogen maken				
2. De student zorgt voor een werksfeer waarin orde heerst, duidelijke regels gelden en passende interventies worden uitgevoerd				
3. De student realiseert bij de leerlingen eigenaarschap bij het leren en past begeleiding individueel aan				
4. De student kan zowel samenwerking als zelfstandigheid faciliteren				
5. De student heeft aandacht voor de talenten en capaciteiten van leerlingen en houdt rekening met hun sociaal-emotionele ontwikkeling				
6. De student maakt goed contact met leerlingen (ook buiten de lesstof om) en sluit aan op hun leefwereld				
7. De student draagt bij aan de ontwikkeling van de leerling tot een zelfstandig en verantwoordelijk persoon				
8. De student heeft goed timemanagement binnen de les en kan daarbij flexibel omgaan met onverwachte situaties				
9. De student heeft een functionele inzet van lichaamstaal en mimiek				
Toelichting:				

(Vak)didactiek	--	-	+	++
1. De student heeft overzicht over het curriculum, kijkt op basis hiervan verder dan alleen de methode en stelt duidelijke en haalbare leerdoelen				
2. De student kan duidelijk uitleggen met een goede opbouw en passende (non)voorbeelden				
3. De student kiest passende werkvormen met voldoende variatie daarin, en past waar nodig op zinvolle wijze ICT en andere media toe				
4. De student peilt regelmatig hoe de leerlingen ervoor staan en past het onderwijs daarop aan in niveau en tempo				
5. De student zorgt ervoor dat leerlingen weten hoe ze ervoor staan en hoe ze op basis daarvan verder kunnen				
6. De student kan betrouwbare en valide toetsen opstellen met een correctiemodel				
7. De student kan bij projectonderwijs betrouwbare en valide beoordelingsmiddelen ontwikkelen voor zowel het product als proces				
8. De student kijkt consistent en eerlijk na, zorgt voor een zinvolle toetsbespreking in de klas en zet leerlingen aan tot toetsanalyse				
9. De student kent de samenhang met de inhoud van verwante schoolvakken en neemt die mee in de lessen				
Toelichting:				
Professionele houding (levenslang ontwikkelen) en algemene vaardigheden	--	-	+	++
1. De student neemt waar nodig initiatief en verantwoordelijkheid				
2. De student draagt bij aan een collegiale en professionele werkomgeving				
3. De student kan reflecteren, staat open voor feedback en vraagt daar ook om				
4. De student heeft een lerende houding, zowel qua vakkennis als didactische en pedagogische vaardigheden				
5. De student heeft een functionele inzet van lichaamstaal en mimiek				
6. De student kan zijn/ haar eigen grenzen ten aanzien van zijn/haar belastbaarheid aangeven				
7. De student heeft zijn/haar zaakjes organisatorisch goed op orde, neemt in de voorbereiding anderen op tijd mee				
Toelichting:				

In te vullen door de **vakcoach** (in samenspraak met de schoolopleider)

Algemene positieve aspecten en aandachtspunten voor de student.

BIJLAGE 4. BEOORDELINGSINDICATOREN SP2-MASTER

Beoordeeld worden de volledigheid en diepgang van het ingeleverde werk. Hieronder staat per onderdeel welke indicatoren relevant zijn. Richtlijnen die hierbij gebruikt kunnen worden: **Onvoldoende** (5): minstens 1 van onderstaande punten is niet of onvoldoende aan de orde gekomen. **Voldoende** (6-7): onderstaande punten zijn aan de orde gekomen en betekenisvol verwerkt. **Goed** (8): onderstaande punten zijn volledig en diepgaand aan de orde gekomen. **Uitstekend** (9-10): voor onderstaande punten zijn extra stappen uitgevoerd en de samenhang tussen de verschillende indicatoren is inzichtelijk verwoord.	**weging**
Algemeen • titelblad met naam van school, student, studentnummer, vakcoach, schoolopleider, vakdidacticus en datum van stageperiode. • inhoudsopgave. • paginanummering. • geef gebruikte aantal woorden per hoofdstuk. • relevante selectie van bewijsmateriaal. • gebruik namen van personen verantwoord (Ethiek/AVG). • leesbaarheid. • vermelding van AI statement. • lesverslag van het lesbezoek door de vakdidacticus (bijlage).	**invloed op eindcijfer** **max -0,5**
1. Inleiding (ca. 500 woorden excl. tabel) • verwachtingen en leerdoelen aan het begin van je SP2 stage. • eventueel aangepaste/herziene visie op docentschap. • leeswijzer (waarin je uitlegt hoe je leerproces in het verslag duidelijk wordt). • overzicht van de gegeven lessen.	**voldaan**
2. Verdiepende kennismaking met de school (ca. 1000 woorden) • korte omschrijving van de school in algemene zin • verdieping op de kennismaking met de school door in te zoomen op één van de kwadranten van een beroepsbeeld voor de leraar, waarbij je ook de meerwaarde van een academische achtergrond en onderzoekende houding voor dit kwadrant beschrijft. • verdieping in het partnerschap van de school, beantwoord de twee vragen.	**voldaan**
3. Observeren (ca. 1500 woorden) • minimaal 3 lesobservaties die voldoen aan de opgestelde eisen. • beschrijving van de observaties. • beschrijving van de doelen van elke lesobservatie en wat je ervan hebt geleerd. • reflectie over de observaties heen op overeenkomsten, verschillen in de onderwijscontext en de veilige, inclusieve en kansrijke leeromgeving.	**1**
4. Ontwikkeling in de lespraktijk (ca. 1500 woorden) • beschrijving van de ontwikkeling van je eigen leerdoelen die betrekking hebben op het lesgeven met minimaal 6 concrete voorbeelden, alle leerdoelen komen min een keer	**1**

aan bod. Besteed in ieder geval aandacht aan pedagogische en vakdidactische aspecten. • beschrijft concreet wat je hebt gedaan en meegemaakt. • laat zien hoe feedback, evaluatie of literatuur zijn benut om het handelen te verbeteren. • in de bijlage van minimaal één les een volledig uitgewerkt lesverslag, inclusief voorbereidingen, lesmaterialen, lesverloop en reflectie.	
5. Andere onderwijsactiviteiten (ca. 1000 woorden) • beschrijving van bezoek aan andere school. • beschrijving van een activiteit die het meest invloed op jouw ontwikkeling heeft gehad. • lijst van andere activiteiten (minimaal 2) uitgelegd in drie à vier zinnen per activiteit.	**voldaan**
6. Oriëntatie op Natuur Leven & Technologie (ca. 1000 woorden) • beschrijving van de uitvoering van het vak NLT op je (stage)school (volgen lessen en interview). • een analyse van je eigen vakkennis en belangstelling, gerelateerd aan de vakinhoud van NLT (modules school of 7 vwo & 5 havo modules). • reflectie op eigen affiniteit met het geven van NLT.	**voldaan**
7. Eindreflectie: bekwaamheid, visie en toekomst (ca. 1500 woorden) • overkoepelende reflectie op de leerdoelen van jouw SP2-stage; in welke mate heb je deze wel/niet bereikt inclusief toelichting en verdere ontwikkeling. • bespreking van de 4 aspecten van het bekwaamheidsformulier met daarbij in de bijlage de ingevulde bekwaamheidsformulieren. • eindreflectie van jouw visie op het docentschap en type docent dat je wilt zijn. • reflectie op inclusief onderwijs: voorbeelden van inclusief handelen, mogelijke bias, gemaakte keuzes en verdere ontwikkelpunten. • aanbevelingen voor jezelf op een mogelijke toekomst in het onderwijs.	**1**
Onderbouwing en verantwoording • gebruik van verschillende relevante bronnen (zoals colleges en literatuur) om uitspraken en keuzes te onderbouwen verdeeld over je ontwikkelverslag. • minimaal 10 verschillende relevante bronnen in de bronnenlijst, met eenduidige verwijzingen in de tekst. • verwijst correct en consistent naar literatuur volgens systematiek, bij voorkeur APA. • verantwoording van AI-gebruik in lijn met de richtlijnen.	**1**

Als alle inhoudelijke onderdelen van het SP2-ontwikkelverslag (dus exclusief het onderdeel "algemeen") voldaan/voldoende zijn, wordt het cijfer berekend als het gemiddelde van deze vier onderdelen (weging 1 per onderdeel), eventueel verminderd met maximaal 0,5 punt op basis van het onderdeel "algemeen". Dit eindcijfer moet na correctie nog steeds voldoende zijn.

Als één of meer inhoudelijke onderdelen onvoldoende zijn, of als het eindcijfer na correctie onvoldoende is, wordt het ontwikkelverslag beoordeeld als "niet voldaan". In dat geval geldt ook SP2 in zijn geheel als niet voldaan.